

Алекс Болдин

В тишината на есенната
мъгла

Тая сутрин Гелето не беше във форма. Чувстваше се настинал, говореше пресипнало и гърлено сякаш бе минал начално-подготвителен курс за селски глашатаи. Студеният и влажен ноември безцеремонно напомняше за идващата зима. Парното в сградата още не бе пуснато и сковаващият студ караше служителите да потропват с крака и да се редят на опашката пред автомата за кафе. Те се гушеха зиморничаво в рано навлечените зимни дрехи, и тихо коментираха есенните метеорологични изненади. После изваждаха пълната чашка с горещо кафе от нишата на автомата и бързичко се шмугваха всеки в своята студена канцелария.

Настинката не бе повлияла съществено на Гелето. Беше облякъл тънка, синя, памучена фланелка с щампа, рекламираща някаква слабо известна рок група. Припалваше цигара след цигара с надеждата, че папиросите ще го стоплят. Осъзнавайки очевидната невъзможност на това явление, Гелето плю отчаяно на токущо измития циментов под и се шмугна кисел в близката канцелария. Търсеше си слушатели. В ранната есенна утрин, пет минути след началото на работното време, такива имаше предостатъчно. Кафемашината беше изцедила живителната си течност в чашките поне на половината служебен персонал и сега в неотоплените канцеларии, наред с изчитане на утринните вестникарски новини, течаха нескончаеми лакърдии така необходими за настройката на служителите към новия работен ден.

Стаята, където Гелето се шмугна се оказаха канцеларията на инспекторите, неговите най-ревностни и внимателни слушатели. Сто и двайсет килограмовият Мончо смучеше любимия си ментов бонбон. Ментовите бонбони успокояваха нервите, а следователно и кръвното му налягане. Зелената кесийка бе обиколила вече присъстващите и полуразкъсана неочаквано се озова в ръцете на Гелето. Той пъкна колебливо ръка в нея, порови внимателно и бавничко разви целофановата обвивка на избрания бонбон.

– Значи, не бях ходил на лов цял век... – започна колебливо Гелето. Изкашля се дрезгаво и продължи. – Но ще ви кажа, че вече ги няма ония стари, някогашни ловджии. Това сега е една пасмина която я мързи да се надигне от земята, камо ли да тича след дивеча. Нашите се бяха събрали на една полянка. Отпийваха от ракийката, натискаха копчетата на Джи Ес Ем-ите и лафеха ли лафеха.

– Мълчи не думай! Ти си бил ловец!?! – подкачи го Стамен.

– Ловец и още как! Само дето не си бях плащал десет години членския внос и не бях гърмял почти пет години по дивеч.

– И какво? Имаше ли? Прасе, заек, лисица?

– Прасе и то какво! Голямо като това бюро! – ръката му тупна по прашния плот на въпросното олющеното бюро. – Мина покрай мен... Разбираш ли, стоя си на едно място и не смея да мръдна. Току виж му скимнало да се обърне и да ме мушне в слабините. Кучката ми лае та се къса. Не смее да го приближи. А то, мамка му, сякаш не я забелязва... Совна се към полянката, точно там където бяха налягали нашите. Те тъпаците съвсем не разбраха каква цел им идва на крак. Реших да ги известя. Пушката ми беше заредена с ония големи сачми дето се трепа и слон. Гръмнах във въздуха... Прасето изквича, втурна се в калабълка и мина през тях като комбайн през кукурузена нива. Натъркаляха се ония ми ти апаци, хвърлиха Джи Ес Ем-ите, развикаха се, само дето никой от тях не се сети да гръмне.

– И какво? Оставихте го да избяга?

– Неее-е-е! Треснах му една пушка. То се преметна през глава и изчезна в дола. Хайде бе пичове! – викам им. – Гонете го бе, мамка му! Не виждате ли кървавата дия. Половин метър е широка. Долу е в дола! Улучил съм го!... Накрая ме послушаха и слязоха. Наистина го бях улучил. Три съчки бяха минали през сърцето. Голямо добиче беше хе-е-ей. Четирима не можахме да го вдигнем.

Още там го одрахме. Псетията преядоха... Задавиха се с кожата и карангията. На всеки се паднаха по четири кила идеално шарено месце...

– Е, щом е имало месце... Знаем една рецепта за задушено с дребен лук. – подхвърли Мончо.

– Пак ще ви кажа, няма ги ония някогашните ловджии... Помня, някога старците от село като тръгнаха на лов, па като се провикнеха... Гърлата им ехтеха като йерихонски тръби. Зейха и пристъпяха. Де що има дивеч рипаше от страх и побягваше. Обаче, по онова време в ловджилъка имаше морал. Ако някой удареше сърна или заек, слагаше го на поляната в редицата. Всички да го виждат. Редяха дивеча в редичка. А като свършеха, имаше за всеки, по равен дял. Тогава се събираха, я в Караколеви, я в Чомака. Печаха се мръвки и се пиеше вино до тъмни зори. Така беше. А сега? Ако някой ливоса заек, ще го вдигне и ще го скрие горе в клоната. „Нищо не съм ударил“ – казва, а като си тръгнем, ще се шмугне тайно, ще го тури в торбата и хоп по тайните пътеки към село. Егоистичен народ се народи...

– Каква ти е кучката, бе Геле? – Стамен се потри по олисялото теме. Поглади някаква пришка и се ухили.

– Ирландски сетер е, шоколадовокафява с дълъг, бляскав косъм и

ризана опашка. Ушите и метат земята. Има страшен нюх. Прасетата ги усеща от километър разстояние. Няма в село такава кучка като нея. Колко хора ми я искаха, пазарят се, луди пари дават, но аз, „Не!“ . Казвам им: „Такава кучка се ражда веднъж на сто години!“ Понякога и сам се чудя, откъде има такава стръв към прасетата? Подуши ли ги и изпада в бяс, сякаш миризмата им и действа на нервите.

– Това си е селектирана раса. И кафява козина има, казваш?

– Като на шоколад „Своге“. И очите и шоколадови. Като те погледне... сякаш те гледа английската кралица. А опашката... На кеф ли е милата, опашката и започва да трепка наляво-надясно с честота десет херца.

– Откъде ги изчисли тия десет херца?

– В техникума съм учил електротехника, бе Мончо. Не ме гледай, че сега съм снабдител. Ще ти монтирам контакт с вързани очи и то под напрежение.

– Вие ловджийте сте много интересно племе. Като започнете да се хвалите не знаете да спрете.

– Така е. Но на мен ми вярвай. Каквото ти кажа си е самата истина.

– Е! Не се заричай де!

– Тая събота един ненормалник, мой роднина, щеше да ме застреля.

– Че как така?

– Стоя си аз до едно чепато дърво и дебна на пусия. Отреща в един храсталак се бил скрил баджанака, Мито – Мезето. Откъде изскочи пущия му заяк не зная. Подрипна току пред краката ми. Майра – кучката ми, се беше запиляла нанякъде. Че като започна онова ми ти Мезе да стреля към мен. Стреля като с картечница. Аз, няма накъде да бягам, скрих се зад по-дебелото разклонение и не мърдам. Край мен пищат сачми, хвърчат цепленки, пада шума... По едно време викнах колкото ми глас държи: „Хей, баджанак! Спри бе, майка му стара. Ще ме претрепеш!“ Оня не чува, продължава да дъни яко. Видях че няма накъде и току се присегнах към чифтетото. Думнах два пъти. Като чу гърмежа найсетне спря. „Ти ли си бил бе баджанак?“ – пита и се хили като олигофрен. „А аз си мисля, че е заяк.“ Та така. Такива са нашите ловджии от село.

Навън сивото мъгливо утро бавно просветляваше зад немитите прозорци. Радиоточката гънливо се мъчеше да разведри унилата обстановка.

– Абе знаете ли че днес е Димитровден? – подхвана нова тема Мончо. – Май ще дават по някой лев за банкета. Ще дадат а после ще си ги

вземат.

– О-о-о! Та кой ще иде на банкет при такава работа. Една седмица има до заплата и всички са свършили парите. Народът ще ги дръпне от банкоматите и ще се откаже от банкет.

– Абе хайде добре е. Аз като съм свършил и парите за хляб, тези четиринайсет лева са ми добре дошли. Ох-ох-ох, не ви ли е студено...?

– Студено ни е ама няма как.

– Има как! – пусмихна се Мончо. Бръкна в една чанта, измъкна малка печка-духалка, разви кабела и и се присегна към контакта.

– Как не те е шубе да купуваш тези турски боклуци? – втренчи се Гелето в отоплителното чудо.

– Ох-ох-ох! Това е друго нещо.

Меката и приятна топлинка започна да пълзи от пода към тавана на канцеларията. Стъклата на прозорците леко се запотиха. От радиоточката запя с кръшен цигански глас Софито Маринова. Радио „Силвър“ лееше за разгривка най-избраните си чалга-парчета. Гелето кихна отривистото, извади носна кърпа и се изсекна шумно.

– Какво ли ще излезе тая неделя от местните избори? – подхвана друга болна тема Стамен.

– Как какво? Всичко е ясно. Пак ще си останат на власт комунистите. Нашето градче си е техен запазен периметър. Докато не измрат червените бабички така ще бъде.

– Абе какво са ти виновни бабичките? Ще си купят изборите хорицата както всеки път. Парици си имат, а ние ще си затанцуваме пак гладното аржентинско танго. В даскалите ми е надеждата. Стачкуват и не им мига окото. Само да не ги предадат синдикатите. То парите като започнат да подхвърчат не знаеш от чий джоб излизат и в чий влизат.

– А ние кога ще застачкуваме, бе? Тая пуста инфлация ни оправи мамата. Сутрин като се събудя се усмихвам на жената. И тя ми се усмихва. После ме пита весело: „Мончо, какво ще ядем на обяд, бе пиленце?“ „Как какво? – казвам. – бобец!“ „Бобец, бобец ама няма олио за запръжката.“ „Като няма олио има мас, ма Муцка“. „С тия сто и двайсет килца си само за мас, бе пиленце! Нали знаеш, че личната докторка ти откри лош холестерол.“ „Абе лош та лош. Тя ракийката го разтваря тоя лош холестерол, Муцко.“ Говорим си ние и се усмихваме един на друг. Какво друго да правим? Опитваме се да мислим положително. Нали така го пишеше някъде. Усмивките били лекували душата и вдигали настроението.

– Аз като се усмихна – поде отново Гелето – и жената започва да си

мисли, че съм и изневерил. „Остави казва тая олигофренска физиономия и си кажи къде митка след работа?“ „Как къде съм миткал. – убеждавам я. Пийвах си кротко ракията в кварталната кръчма. Аз съм без пари, но има приятели дето имат. Това мъжката солидарност нали знаеш, че... Който има той черпи.“ „Говори каквото си искаш, но не ти вярвам.“ „Е-е, па какво да правя като не ми вярваш? Ела една вечер с мен да ударим по една ракия и ще повярваш.“

Разговорът си вървеше леко и ефирно. Течеше половината час от започване на работното време. Лампата в сумрачната канцелария внезапно угасна.

– Няма ток! – констатира очебийния факт Мончо.

– Няма страшно, сега ще го пуснат. Нали работят и двата големи блока на АЕЦ-Козлодуй.

В коридора се чува възбудени гласове. Гелето отвори вратата на стаята. Няколко жени се суетяха разтревожено откъм складовото помещение. Една изстена и заговори съжалително. „Как можа да се случи точно с нея!“

– Какво е станало? – спря я Гелето.

– Върбинка я удари ток. Включвала някаква печка в контакта и кабела гръмнал в ръцете и. Извикахме спешна помощ.

– Много ли е лошо положението?

– Има силно обгаряне на дясната ръка. Припадна жената. С тия турски печки ще избият хората.

Откъм входната врата бързаше Гошо-Мерлото. Той отговаряше за изправността на електроинсталацията. Беше пребледнял, говореше възбудено.

– Като не се научихте как да включвате и изключвате печките така ще бъде. Дърпате ги за кабела а не за щепсела.

– Ти по-добре си виж предпазителите в ел.-таблото. Виждал съм те, че слагаш по един сноп жици на патроните. Човек може да загине така.

– Ще слагам, защо да не слагам. Като не дават пари да се купят стандартни патрони така ще бъде. Петдесет стотинки е цената на един патрон. Много им се вижда. Абе, писна ми от тая икономия и от тая мизерия...

– Не бой се Гоше, идат избори. Току виж комунистите загубили и дойдат от Европа пари.

– И да загубят ще дойдат други боклуци, гладни и ненакрали се.

– Ти дали не премурти снощи с мерлото, а? Вече трябва да е прекипяло и избистрено...

– Я ме остави сега, че ми е пламнала главата. Темата „Мерло“ ще я обсъждаме в друго време. Вика ме директора и се чудя какво да му обяснявам за случката. Жената я откараха в болницата. Сигурно ще и напишат трудова злополука в болничния лист.

– Само да посмее да се съгласи... Веднага ще я изгонят от работа. Ще и намерят цаката за да я уволнят.

Гелето се фръгна към директорския кабинет. Носеше големичък куп с фактури които трябваше да бъдат подписани. Чакаше го дълъг и студен работен ден. Трябваше да обикаля много складове и магазини и да купува най-разнообразен вид стока.

Навън се стелеше мъгла. Тя потапяше в студ и тишина всичко наоколо. Някаква кльощава и много прегладняла кучка се мярна като привидение край тролейбусната спирка. Наведе глава, равна в кофата за боклук колкото да установи, че в нея няма нищо съществено заслужаващо внимание и продължи омърлушено нататък. Никой от чакащите кандидат-пътниците за тролея не и обърна внимание.

КРАЙ

© Алекс Болдин

Источник: <http://bgstories.athost.net>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4996>]